

SIVISTYSTOIMEN VUODEN 2018 TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018–2021

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

13 Sivistystoimen toimiala yhteensä

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	42 610	37 088	34 819	35 516	36 226	36 950
TOIMINTAKULUT	-436 926	-437 966	-468 988	-478 252	-487 449	-494 761
TOIMINTAKATE	-394 315	-400 878	-434 169	-442 736	-451 223	-457 811

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimen toimialan tehtävänä on opetuslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Sivistystoimi huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, opetus- ja kirjastopalveluiden sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestämisestä. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi.

Sivistystoimen organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen, kirjasto- ja tietopalveluiden, kulttuurin-, liikunnan ja nuorisopalveluiden tulosalueesta sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalueesta sekä johdon tukiyksiköstä.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti sivistystoimi edistää asukkaiden oppimista, sivistystä ja vapaa-ajan palveluita osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen sekä harrastusmahdollisuuksien avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Sivistystoimen toimintaympäristöanalyysissä nostettiin esille riittävät resurssit opetussuunnitelmien toteuttamiseen: oppimisympäristöt, digitalisaatio ja robotiikka. Palveluverkon kattavuus ja sisäilma-asiat sekä siihen liittyvät mahdolliset väistötilat aiheuttivat huolta.

Hankerahoituksen muuttuneet omarahoitusosuudet aiheuttivat myös huolta. Toimiala tulee kiinnittämään huomiota ympäristöjohtamiseen myös tulevilla kaudella resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden toteuttamisen lisäksi. Lainsäädäntömuutokset kuten varhaiskasvatuksen ja sote-lainsäädännön muutokset vaativat valmistelua.

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kasvu sekä yhteissuunnittelu ja yhdessä tekeminen koetaan toimialalla vahvuutena. Tilojen yhteiskäyttöön ja monikäyttöisyyteen tullaan panostamaan edelleen. Segregaation lisääntyminen, elämänhallintataitojen ja hyvinvoinnin jakautuminen, ylisukupolvisen eriarvoistumisen kasvaminen ja taloudellisen eriarvoisuuden lisääntyminen nostettiin esille. Alueiden eriarvoistuminen ja polarisoituminen vaativat positiivisen diskriminaation toimenpiteitä. Myös ennakoimaton maahanmuutto vaatii toimenpiteitä.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2017–2027 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan suunnittelukaudella n. 2 700 lapsella. Lasten määrän kasvu merkitsee 15 suuren päiväkodin lisätarvetta. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (1 227), Tikkurilan (696), Myyrmäen (368) ja Aviapoliksen (253) suuralueilla. Lasten määrä kasvaa myös Koivukylän (66) ja Hakunilan (65) suuralueilla. Korson suuralueella lasten määrän ennustetaan vähenevän (-3).

Perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2027 mennessä 2 376 henkilöllä, joista on alakouluikäisiä 1226 ja yläkouluikäisiä 1150. Kasvu vastaa kolmen suurehkon yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Myyrmäki (809), Tikkurila (726) ja Kivistö (665). Myös Hakunilan (294) ja Koivukylän (40) suuralueilla perusopetusikäisten määrä kasvaa. Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän Aviapoliksen (-27) ja Korson (-128) suuralueilla.

Tuloskortin / toimialan keskeiset tavoitteet tekstinä

Toimialan keskeiset tavoitteet

Sivistystoimen tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Kaupungin talouden tasapainoa halutaan lisätä kehittämällä edelleen tilojen kustannustehokasta käyttöä. Tavoitteena on yhteiskäyttötilojen määrän lisääminen.

Kaupungin elinvoimaa vahvistetaan koulutustakuun avulla. Koulutustakuuta toteutetaan parantamalla perusopetuksensa päättäneiden sijoittumista perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen tai suoraan tutkintoon johtaviin opintoihin. Ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämisiä ennaltaehkäistään moniammatillisella tuella.

Kuntalaisten hyvinvointia edistetään lisäämällä lasten ja nuorten harrastemahdollisuuksia tulosaluiden yhteistoimintaa tiivistämällä. Alueellisten palvelujen tasa-arvoisuutta kehitetään positiivisen diskriminaation kautta.

Sivistystoimi on edelläkävijä palvelujen kehittämisessä. Uuden oppimisen toimintatapojen etenemistä seurataan vuoden 2018 aikana toteuttavilla arvioinneilla. Robotiikan oppimiskeskus on aktiivisessa toiminnassa. Riittävä laitekanta ja onnistuneet verkkoratkaisut varmistavat digitaalisuuden toteutumisen sivistystoimessa. Nuorten ohjausta perusopetuksessa ja toisella asteella tehostetaan.

13 10 Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

1 000€	TP 2016 EUR	KS 2017 EUR	TA 2018 EUR	TS 2019 EUR	TS 2020 EUR	TS 2021 EUR
TOIMINTAKULUT	-103	-118	-158	-160	-163	-165
TOIMINTAKATE	-103	-118	-158	-160	-163	-165

Opetuslautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ammatillisen ja aikuiskoulutuksen sekä kirjastopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä. Vapaa-ajanlautakunta huolehtii kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat opetuslautakunnan ja sen yksilöasioiden ja ruotsinkielisen jaostojen sekä vapaa-ajan lautakunnan menoihin.

13 20 Yhteiset palvelut

1 000€	TP 2016 EUR	KS 2017 EUR	TA 2018 EUR	TS 2019 EUR	TS 2020 EUR	TS 2021 EUR
TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 610	-5 187	-5 175	-7 481	-9 617	-9 761
TOIMINTAKATE	-3 609	-5 187	-5 175	-7 481	-9 617	-9 761

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutos

Sivistystoimen yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalue, joka jakautuu hallinto-, henkilöstö-, talous-, suunnittelu- ja kehittämis- ja viestintäyksiköihin sekä johdon tukiyksikköön. Sivistysviraston yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous-, hallinto- ja henkilöstöpalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi virasto järjestää yhteiset turvallisuuspalvelut, koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat.

Suunnittelu- ja kehittämissyksikköön kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018–2021

Toimialan tilojen yhteiskäytön tukeminen ja ympäristövastuullisen toimintakulttuurin edistäminen ovat suunnitelmakaudella talous ja hallintopalveluiden päätavoitteita.

Sähköinen asiointi edistyy, kun varhaiskasvatuksen uusi asiakastietojärjestelmä otetaan käyttöön. Uudistettu digitalisaatiostrategia ohjaa toimintaa. Robotiikan edistämiseksi järjestetään koulutuksia.

Viestintä on rentoa, innostavaa ja hyväntuulista. Sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä siirrytään yhä enemmän käyttämään nykyaikaisia vuorovaikutteisia viestintäkanavia. Samanaikaisesti vähennetään paperisten esitteiden ja oppaiden painatusta. Sisäilmaviestintä on selkeää ja oikea-aikaista.

Turvallisuusjohtamista tehostetaan ajantasaistamalla turvallisuusaineistot ja perehdyttämällä henkilöstöä. Johtamiskäytäntöjä kehitetään toimintakulttuurin muutoksessa ja henkilöstö on mukana muutoksen tekemisessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Tulosalueen määrärahoissa on varaus koko sivistystoimen varhe-maksuihin. Maksuja seurataan tulosalueittain. Varhe-arvio vuodelle 2018 on 1,4 M€.

Sähköinen asiointi lisääntyy koulukuljetusten järjestämisessä. Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamista tuetaan. Sisäilmaviestintää kehitetään aktiivisesti. Robotiikkakeskuksen toimintaa kehitetään yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa.

IRTAIN OMAISUUS

Sivistystoimen irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Uomarinteen koulun lisärakennuksen kalustaminen ja Kuusikon koulun perusparannukseen liittyvien vanhojen kalusteiden uusiminen sekä kv-koulun paviljongin kalustaminen.

Martinlaakson uuden päiväkodin ja Uomarinteen uuden esiopetuksen lisärakennuksen kalustaminen. Lisäksi on varauduttu kahdeksan päiväkodin perusparannusten vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Hakunilan nuorisotilan perusparannuksen vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Lisäksi määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin ja tilojen muutostöihin liittyvien kalustehankintoihin.

1 000€	TP 2016 EUR	KS 2017 EUR	TA 2018 EUR	TS 2019 EUR	TS 2020 EUR	TS 2021 EUR
TOIMINTATUOTOT	11 543	5 830	6 646	6 779	6 915	7 053
TOIMINTAKULUT	-166 811	-165 540	-181 681	-184 406	-187 172	-189 980
TOIMINTAKATE	-155 268	-159 710	-175 034	-177 627	-180 257	-182 926

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Oppilasmäärän arvioitu kasvu n. 430 oppilasta, joista maahanmuuttajataustaisia on 21 %. Lisäksi vammaisopetuksen oppilasmäärä kasvaa arviolta n. 10 oppilasta/vuosi. Oppilaita, jotka tarvitsevat vahvaa erityistä tukea psyykkisistä sairauksista johtuen, on yhä enemmän.

1.8.2016 voimaan tullut uusi opetussuunnitelma edellyttää panostamista toimintakulttuurin muutokseen. Keskeisimmät uudet osa-alueet ovat arviointi, laaja-alaisen oppimisen taidot, kielten ja käsityön opetus sekä robotiikka osana digitalisaatiota.

Koulujen toimintaympäristöt käsittävät jatkossa muutakin kuin kiinteän koulurakennuksen pihoiheen. Toiminnan suunnittelu edellyttää liikkuvuutta ja joustavaa ryhmittelyä. Koulujen monimuotoisuudesta johtuen on kuitenkin varmistettava niin henkinen kuin fyysinen turvallisuus. Iltapäivätoiminnan palvelut voidaan tuottaa pääsääntöisesti koulun tiloissa ja lisäksi esim. seurakunta järjestää toimintaa omissa tiloissaan. Vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminta on myös järjestetty koulujen tiloissa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018-2021 tekstinä (max 5 kpl)

- Uuden opetussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen ja vakiinnuttaminen
- Kielten opetuksen kehittäminen ja monipuolistaminen
- Oppimisympäristön kehittäminen vastaamaan opetussuunnitelmaa sekä tilojen monipuolinen hyödyntäminen
- Digitalisaation hyödyntäminen opetuksessa sekä sitä kautta aktiivinen osallistaminen ja oppimisympäristöjen laajentaminen. Robotiikan systemaattinen opetus.
- Opinto-ohjauksen vahvistaminen sekä työelämäpainotteisen opiskelumahdollisuuksien lisääminen

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

- Tuetaan ja koulutetaan opettajia toimintakulttuurin muutokseen keskeisissä asioissa; monipuolinen arviointi, laaja-alaisen oppimisen taidot ja monialaiset oppimiskokonaisuudet, käsityön opettaminen sekä laajat mahdollisuudet kielten oppimiseen (A2-kieliryhmien koko ja varhennettu englanti)
- Valmistellaan työelämäpainotteisten opiskelumahdollisuuksien laajentamista kaikkiin ylä- ja yhtenäiskouluihin
- Kehitetään joustavia opiskelupolkuja yhdessä toisen asteen kanssa
- Ensimmäisen vuosiluokan oppilaiden valmistava opetus toteutetaan integroituna yleisopetukseen
- Osa kaikkien oppilaiden opetuksesta tapahtuu digitalisaatiota hyödyntäen

13 40 Suomenkielinen lukiokoulutus

1 000€	TP 2016 EUR	KS 2017 EUR	TA 2018 EUR	TS 2019 EUR	TS 2020 EUR	TS 2021 EUR
TOIMINTATUOTOT	507	420	507	517	527	538
TOIMINTAKULUT	-22 475	-22 413	-23 869	-24 227	-24 590	-24 959
TOIMINTAKATE	-21 969	-21 993	-23 362	-23 710	-24 063	-24 421

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukioyhteisö tukee opiskelijan kasvua ja kehittymistä tasapainoiseksi, vastuuntuntoiseksi ja sivistyneeksi kansalaiseksi, jolla on kyky toimia muuttuvassa yhteiskunnassa ja valmius elinikäiseen oppimiseen. Vantaan suomenkieliseen lukiokoulutukseen kuuluu viisi päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy koko nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueen (suomenkieliset lukiot, Vantaan ammattiopisto Varia ja Vantaan aikuisopisto) johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Opetushallitus on käynnistänyt vuonna 2016 Uudistuva lukio – Uskalla kokeilla kehittämisohjelman, jonka myötä lukiokoulutusta kehitetään valtakunnallisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriö jatkaa lukiokoulutuksen kehittämistyötä tulevina vuosina, jonka myötä esimerkiksi lainsäädäntöön tai rahoitusperusteisiin on mahdollisesti tulossa muutoksia.

Ylioppilaskirjoitukset ovat digitalisoituneet vuodesta 2016 alkaen, keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet toteutetaan sähköisesti.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018 - 2021 tekstinä

Vantaan lukioden viestintää ja markkinointia kehitetään, jotta Vantaan lukiot säilyvät vetovoimaisina ja houkuttelevina koulutusvaihtoehtoina pääkaupunkiseudulla. Tavoitteena on, että Vantaan oppilaitokset ovat vantaalaisille peruskoulun päättävälle ensisijainen vaihtoehto.

Pedagogiikkaa ja arvioinnin menetelmiä kehitetään uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti yhteisen suunnittelun pohjalta ja hyviä käytäntöjä jakamalla. Päämääränä on muun massa arviointimenetelmien monipuolistaminen ja opinto-ohjauksen vahvistaminen. Opiskelijoiden osallistumisen mahdollisuuksia lukion syventäville kursseille parannetaan lisäämällä kurssitarjontaa, sillä ylioppilastutkintotodistuksen merkitys kasvaa jatko-opintoihin hakeutumisessa.

TVT:n opetuskäyttöä kehitetään lukioden digistrategian sekä oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden pohjalta. Digitaalisten ylioppilaskirjoitusten käyttöönotto toteutetaan aikataulun ja suunnitelman mukaisesti.

Lukiokoulutuksen työelämälähtöisyyttä kehitetään Tunne työ – suunnittele ura – ESR kehittämishankkeen myötä. Tavoitteena on tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia kehittää työelämätaitoja sekä tutustua erilaisiin jatkokoulutusmahdollisuuksiin.

Kansainvälisen yhteistyön toteuttamisen osalta selvitetään mahdollisuuksia uusiin avauksiin ja arvioidaan koulutusviennin toteuttamisen järjestämistä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Perusopetuksen päättävien ikäluokkien kasvuun varaudutaan aloittamalla lukioverkon kehittämistyö. Digitaalisten ylioppilaskirjoitusten käyttöönotto laajenee suunnitelman mukaisesti.

Lukiokoulutuksen kehittämistä jatketaan robotiikkaan, oppimisympäristöihin ja työelämälähtöisyyteen liittyvien hankkeiden myötä.

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	1 604	1 609	1 621	1 653	1 686	1 720
TOIMINTAKULUT	-4 246	-4 424	-4 913	-4 987	-5 062	-5 138
TOIMINTAKATE	-2 642	-2 815	-3 292	-3 334	-3 375	-3 417

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan aikuisopiston tehtävänä on tukea paikallisen aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä edistämällä elinikäistä osaamista, itsensä monipuolista kehittämistä, yhteisöllisyyttä, suvaitsevaisuutta ja moniarvoisuutta.

Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto sekä maahanmuuttajien koulutusyksikkö. Aikuisopistossa järjestetään vapaatavoitteista kansalaisopisto-opetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta ja perusopetusta, avoimen yliopiston opetusta sekä maahanmuuttajien kotouttavaa koulutusta.

Aikuisopisto on osa nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueen toimintaa.

1.1.2018 voimaan tuleva laki aikuisten perusopetuksesta aiheuttaa Vantaan aikuisopiston toiminnan suurimmat muutokset, samoin luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen siirtyminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta opetus- ja kulttuuriministeriön toimialalle. Toiminta lisääntyy aikuisten perusopetukseen sisältyvän lukutaitovaiheen opetuksen sekä kotoutumiskoulutukseen liittyvän luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen osalta. Tämä aiheuttaa toiminnan laajenemista, mikä on otettu huomioon talousarvioesityksessä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018–2021 tekstinä

Aikuisopisto tarjoaa laadukasta ja monipuolista koulutusta keskitetysti, alueellisesti sekä verkossa. Opiston väestöopetuksen peruspalveluja tarjotaan kaikilla palvelualueilla. Opiston toiminnan volyymi pyritään pitämään nykyisellä tasolla toimintaa tehostamalla.

Aikuisopisto toteuttaa Opetushallituksen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamia kehittämisprojekteja. Aikuisopistossa järjestetään valtakunnallisten yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita.

Pääkaupunkiseudun kansalaisopistojen yhteisen kurssihallintojärjestelmän (Kursor) käyttöä laajennetaan ja kehitetään, ja tämän myötä hallinnolliset toiminnot tehostuvat. Asiakkaiden ja tuntiopettajien sähköiset työvälineet kehittyvät.

Opisto järjestää oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajataustaisille suunnattua aikuisten perusopetusta sekä kotoutumissuunnitelman mukaista koulutusta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Aikuisten perusopetusta kehitetään uuden lain mukaisesti. Kotoutumissuunnitelman mukaista koulutusta aletaan järjestää uuden koulutusmallin mukaan.

Kansalaisopisto-opetuksen määrää optimoidaan. Opiston kurssisuunnitteluun kehitetään edelleen kurssi- ja ainekohtaista talouden hallintaa tukeva järjestelmä. Ainealueiden taloudenohjantaan kiinnitetään entistä tarkempaa huomiota. Kustannuslaskentaa kehitetään.

Henkilöstön osaamiskartoituksia sekä tulos- ja kehittämiskeskusteluja hyödynnetään toiminnassa laajasti. Erityisesti kieli-, tietotekniikka- sekä monikulttuurisuuskoulutukseen panostetaan. Päätoimisten opettajien työtä suunnataan ainekohtaisten tuloskorttien tavoitteiden mukaan.

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	17 989	18 700	14 885	15 183	15 486	15 796
TOIMINTAKULUT	-148 740	-150 263	-156 582	-158 931	-161 315	-163 734
TOIMINTAKATE	-130 751	-131 563	-141 697	-143 748	-145 828	-147 938

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen tulosalue järjestää ja kehittää suomenkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta ja valmistavaa opetusta 6-vuotiaille sekä avoimia varhaiskasvatuspalveluja, kuten kerhotoimintaa, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen tulosalue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuslain uudistumisen myötä 1.8.2016 jokaisella lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuslain tavoitteet täyttävään 20 t viikossa laajuiseen varhaiskasvatukseen. Huoltajan kokoaikaisen työn tai opiskelun perusteella lapsella on edelleen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Lisäksi huoltajilla on lapsen tai perheeseen liittyvien syiden perusteella mahdollisuus hakea lapselle 20 t laajempaa harkinnanvaraista varhaiskasvatusta.

Vantaa ei ole ottanut käyttöön säädöstä yli 3-vuotiaiden lasten ja aikuisten suhdeluvun muuttamisesta 1/8, vaan on säilyttänyt sen ennallaan 1/7.

Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja osallistuu yhteistyörakenteiden luomiseen.

Varhaiskasvatuksessa hyväksyttiin keväällä 2017 kehityksen ja oppimisen tuen arviointityön tulokset ja toimenpideohjelma vuosille 2017–2021. Resurssilastentarhanopettajia, erityislastentarhanopettajia ja kehityksen ja oppimisen tuen lastenhoitajia tullaan lisäämään arviointityöhön perustuen. Tämä vahvistaa sekä pedagogista että erityispedagogista osaamista varhaiskasvatuksessa. Kansainvälisissä tutkimuksissa yhdeksi merkittäväksi varhaiskasvatuksen laatua parantavaksi tekijäksi on havaittu kasvattajien koulutus ja kokemus. Muutos on kustannusneutraali, kun samaan aikaan Seuren avustajaostoja vähennetään. Vieraskielisten lasten hyvinvointia vahvistetaan lisäämällä päiväkoteihin, joissa vieraskielisten lasten osuus on korkea, 2 lastentarhanopettajaa /ryhmä.

Vantaa ja Espoo lopettivat yhteistyön uuden ohjausjärjestelmän hankinnassa ja Vantaa käynnisti oman uuden ohjausjärjestelmän hankinnan vuonna 2016. Se korvaa päätöksenteossa ja asiakkaiden hallinnassa käytössä olevan vanhentuneen sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän (VATJ) sekä mahdollistaa asiakasperheille tarjottavien sähköisten palvelujen, viestinnän ja tiedottamisen kehittämisen sekä laajentamisen. Henkilökunnan työn kehittäminen ja dokumentointi tulevat sähköiseksi uuden ohjausjärjestelmän myötä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018–2021 tekstinä

Taloussuunnitelmakaudella keskeisenä tavoitteena on lisätä yksityisen palvelutuotannon osuutta edelleen palvelutarjonnan monipuolistamiseksi ja investointi- ja peruskorjauspaineen helpottamiseksi. Tavoitteena on, että yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista kasvaa vuoden 2016 tilinpäätöksen 12,6 prosentista 14,6 prosenttiin vuonna 2018.

Aloitetaan kehityksen ja oppimisen tuen uusien linjausten mukaisten toimenpiteiden toteutus.

Kaikilla varhaiskasvatusikäisillä on tasavertaiset mahdollisuudet tvt- taitojen oppimiseen joko omassa päiväkodissa tai robotiikkakeskuksessa. Henkilöstön tvt- osaamista lisätään mm. gurupedagogitoiminnan avulla.

Uusien varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumista arvioidaan yksikkö- ja Vantaa- tasolla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäinen väestö kasvaa 112 lapsella.

Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan kuitenkin kasvavan 173 lapsella peittävyiden kasvun myötä. Lapsia on varhaiskasvatuspalvelujen piirissä keskimäärin 12 662 lasta kuukaudessa. Kasvuun vaikuttaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvu sekä useampien perheiden hakeutuminen varhaiskasvatuspalvelujen piiriin.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa edelleen, kun uutta palvelua tuotetaan investorimallilla toteutetuissa päiväkodeissa. Vuoden 2018 aikana aloittaa yhteensä 3 uutta yksityistä päiväkotia, Kivistössä kaksi ja Myyrmäessä yksi.

Seuraaviin hankkeisiin on saatu ulkopuolista rahoitusta:

Hankkeen nimi	Aika	Omapastuu	Koko budjetti
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet	2017-2018	21 560 €	129 360 €
Kokeellinen oppimisympäristö	2017-2019	22 000 €	110 000 €

Kokeellinen oppimisympäristö -hanke on vasta alkamassa, joten omapastuu on kokonaisuudessaan käyttämättä.

13 55 Kirjastopalvelut

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	484	504	462	471	480	490
TOIMINTAKULUT	-8 958	-9 211	-9 853	-10 001	-10 151	-10 303
TOIMINTAKATE	-8 474	-8 707	-9 391	-9 530	-9 671	-9 813

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Osaavat vantaalaiset ovat elinkeinoelämän, työllisyyden ja hyvinvoinnin perusta. Kirjasto on aktiivisesti mukana varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion uusissa opetussuunnitelmissa kumppanina. Vantaan kymmenen kirjastoa, kaksi kirjastoautoa ja laaja verkkopalvelu tarjoavat monilukutaidon, tietoyhteiskunnan olennaisimman taidon tueksi apua, välineitä ja sisältöjä koululaisten ja opiskelijoiden lisäksi kaikille muillekin väestöryhmille ikään, kielitaitoon tai koulutustasoon katsomatta.

Kirjasto kilpailee niin lasten kuin aikuistenkin ajasta. Tehtävässään kirjasto voi onnistua vain laajan aukiolon, osaavan henkilökunnan, viihtyisien tilojen, jatkuvasti uudistuvien tieto- ja viestintäteknikkaympäristöjen sekä monipuolisen ja houkuttelevan kokoelman avulla. Vasta näiden kaikkien onnistuessa kirjasto voi menestyksekkäästi tarjota mahdollisuuksia oppimiseen, itsensä kehittämiseen, virkistykseen ja yhteisöllisyyteen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018-2021 tekstinä

Vantaan kaupunginkirjaston tehokkuus pysyy jatkossakin vertailukuntia paremmalla tasolla. Jatkuvasti uudistuvat, viihtyisät ja oikeissa paikoissa sijaitsevat kirjastot ovat alueidensa ja koko kaupungin vetovoimatekijöitä. Kirjasto keskittää voimavarojaan toiminta-ajatuksensa mukaisesti vantaalaisten osaamisen, erityisesti monilukutaidon lisäämiseksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Tehokkuutta lisätään automaation, digitalisaation ja yhteistyöverkostojen tiivistämisellä. Espoon kaupunginkirjaston kanssa kehitetään yhteistyötä aineistojen osalta edelleen.

Kirjastojen kalustehankintojen ja pientenkin korjausten yhteydessä jokaisen yksikön toimintakonsepti arvioidaan osallistamisen ja palvelumuotoilun avulla. Myös aineistotarjonnan painopisteitä ja automaatiota kehitetään jatkuvasti. Johtaminen perustuu lean- ja tietojohdamisen menetelmiin.

Kaikissa toimipisteissä perinteisestä kirjastotyöstä vapautuvia henkilöresursseja kohdistetaan pedagogiseen toimintaan.

13 60 Muu koulutus

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTAKULUT	-315	-170	-20	-20	-21	-21
TOIMINTAKATE	-315	-170	-20	-20	-21	-21

Tehtäväalue sisältää säätiöiden, osakeyhtiöiden ja kuntayhtymien toimintaan varattavat menot. Vuodelle 2018 on varaus Helsingin seudun kesäyliopistolle.

13 90 Ruotsinkielinen tulosalue

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	708	720	663	676	689	703
TOIMINTAKULUT	-11 606	-11 140	-12 064	-12 245	-12 429	-12 615
TOIMINTAKATE	-10 897	-10 420	-11 401	-11 569	-11 739	-11 912

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalueen tehtävänä on opetuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Ruotsinkielisten palvelujen tulosalue järjestää päivähoitoikäisille (10 kk–6 v) lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta päiväkodeissa yhteistyössä Varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palvelusetelillä. Perusopetuslain mukainen esiopetus järjestetään kouluissa, kuten myös esiopetuksen liittyvä päivähoito. Tulosalue huolehtii myös ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla toteuttaa Svenska produktionsskolan Helsingissä. Ruotsinkielinen ammatillinen koulutus järjestetään Helsingissä ammattioppilaitos Prakticumissa, josta Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia.

Varhaiskasvatus: Varhaiskasvatuslain uudistumisen myötä 1.8.2016 jokaisella lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuslain tavoitteet täyttävään 20 t viikossa laajuiseen varhaiskasvatukseen. Huoltajan kokoaikaisen työn tai opiskelun perusteella lapsella on edelleen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Lisäksi huoltajilla on lapsen tai perheeseen liittyvien syiden perusteella mahdollisuus hakea lapselle 20 t laajempaa harkinnanvaraista varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuspalveluiden uusi ohjausjärjestelmä korvaa käytössä olevan vanhentuneen sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän (VATJ) sekä mahdollistaa asiakasperheiden sähköisten palvelujen, viestinnän ja tiedottamisen kehittämisen sekä laajentamisen. Henkilökunnan työn kehittäminen ja dokumentointi tulevat sähköiseksi uuden ohjausjärjestelmän myötä.

Perusopetus: Vuonna 2018 ruotsinkielisten peruskouluikäisten 7–15 -vuotiaitten lasten lukumäärän ennustetaan olevan 754 oppilasta, mikä tarkoittaa oppilasmäärän kasvavan jonkin verran. Esiopetuksessa olevien lasten lukumäärän ennustetaan olevan 81.

Lukio: Lukion aloituspaikkoja lisättiin syksyllä 2009 36:sta 54:ään, jotta koulutustakuu voitaisiin toteuttaa. Syksyllä 2018 lukiossa on arvioitu olevan noin 142 opiskelijaa, sillä keväällä 2017 oli ennätysmäärä hakijoita Helsingin gymnasiumiin ja kaikki syksyn 54 aloituspaikkaa täyttyivät.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018-2021 tekstinä

Keskeisiä tavoitteita taloussuunnitelmakaudella ovat uuden valtakunnallisen opetussuunnitelman käyttöönotto yläkoulussa ja sen vakiinnuttaminen alakouluissa sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman tuomien muutosten menestyksellä soveltaminen toimintaan. Opetussuunnitelmien uudistamiseen kuuluu sisällöllisesti oppimiskäsityksen muutos ja oppimisympäristön ja verkkopedagogiikan kehittäminen sekä pedagogiikan monipuolistaminen. Siihen liittyy myös digitalisaatio, sähköiset ylioppilaskirjoitukset lukiossa sekä osallistuminen valtakunnallisiin ja kansainvälisiin ajankohtaisiin, jotka liittyvät edellä mainittuun asiakokonaisuuksiin.

Opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta osa toteutetaan edelleen pääkaupunkiseudun yhteistyönä, KOHUR -yhteistyön puitteissa (Kompetensutveckling i huvudstadsregionen).

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen toimintaa, pedagogiikkaa ja johtamista kehitetään tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Keskiössä on uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen ja sen mukaisten toimintatapojen vahvistaminen. Kaikilla varhaiskasvatuskäisillä on tasavertaiset mahdollisuudet tvt-taitojen oppimiseen. Tämä edellyttää henkilöstön osaamisen lisäämistä.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan pääkaupunkiseudun yhteinen asiakastytytyväisyyskysely syksyllä 2017 ja tulokset huomioidaan vuoden 2018 toiminnassa.

Syksystä 2017 alkaen tulosalue tarjoaa myös ruotsinkielistä valmistavaa esi- ja perusopetusta. Tavoitteena on toiminnan vakiinnuttaminen ja edelleen kehittäminen vuoden 2018 aikana.

Peruskoulut käyttävät kasvavassa määrin sähköisiä oppimateriaaleja muun muassa matematiikan, luonnontieteiden, kielten, historian ja yhteiskuntaopin oppiaineissa. Vuoden 2018 loppuun mennessä noin 90 prosentin opettajista odotetaan suorittavan ATK-ajokortin ja käyttävän pilvipalveluita opetuksessaan. Guruoppilas ja -opettajatoiminta jatkuvat vuoden 2018 aikana kaikissa kouluissa ja tulosalueen Tutor-opettajat aloittavat toimintansa lukuvuodesta 2017–2018 alkaen.

Helsingin skolassa tarjotaan yrittäjyyskasvatusta ylempien luokkien oppilaille Nuori yrittäjä -kurssien muodossa ja sen lisäksi kaikki yhdeksännen luokan oppilaat vierailevat Virtuaalisessa yrityskylässä Vantaalla. Kaikki kuudesluokkalaiset viettävät työpäivän Espoon yrityskylässä. Liikkuva koulu -toiminta on käynnissä kaikissa ruotsinkielisissä peruskouluissa Vantaalla ja sen lisäksi Helsingin skola on mukana pääkaupunkiseudun Urhea-verkostossa. Opetushallitus on myöntänyt merkittävän hankerahoituksen Helsingin skolan Helsingin Maker Space – oppimisympäristöhankkeelle, jota koulu alkaa toteuttaa vuodesta 2018 alkaen.

Lukiokoulutuksessa Helsingin gymnasiumissa opiskelijat voivat valita joko yleisen tai globaalin opintolinjan. Virtuaalisen opetuksen yhteistyö jatkuu GNet-yhteistyön merkeissä vuonna 2018. Lukiossa jatketaan syksyllä 2016 alkaneita sähköisiä ylioppilaskirjoituksia ja toteutetaan uutta opetussuunnitelmaa.

Helsingin gymnasium kehittää lukuvuoden 2017–2018 aikana sisäisiä sekä koulun ulkopuolella olevia oppimisympäristöjä muuttamalla opetustilojaan Digiluokka-projektin puitteissa sekä Learning by Sharing -hankkeen kautta yhteistyössä Vantaan elinkeinoelämän ja kansainvälisten ystävyyskoulujen kanssa. Helsingin gymnasium osallistuu Vantaan kaupungin Kiina-yhteistyöhön. Kaksoistutkintoon johtava yhteistyö ammattikoulu Prakticum kanssa jatkuu, samoin kuin yhteistyö, joka mahdollistaa tiettyjen merkonomi-tutkinnon opintojen suorittamisen lukion aikana. Helsingin gymnasium osallistuu myös yhdessä kaikkien Vantaan suomenkielisten lukioden kanssa Tunne työ - Suunnittele ura -hankkeeseen.

13 91 Kulttuuripalvelut

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	381	310	426	434	443	452
TOIMINTAKULUT	-5 742	-5 676	-6 490	-6 588	-6 687	-6 787
TOIMINTAKATE	-5 361	-5 366	-6 065	-6 154	-6 244	-6 335

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kulttuuri rantautui Vantaan alueelle kivikauden ihmisten mukana 10 000 vuotta sitten. Liike ei ole pysähtynyt sen jälkeenkään. Jokien, maanteiden ja rautateiden kautta Vantaasta on vuosituhansien saatossa kasvanut nykyaikainen lentokenttäkaupunki. Vantaalaiset kulttuuriympäristöt muodostavat vetovoimaisen vuorovaikutuspinnan yrityksille, kaupungille ja kaupunkilaisille.

Kulttuuripalvelut huolehtii kaupungissa harjoitettavan taide-, museo- ja kulttuuritoiminnan sekä taiteen perusopetuksen edistämisestä, tukemisesta ja järjestämisestä yhteistyössä taiteilijoiden, kulttuurilaitosten ja -yhteisöjen kanssa kaupungin eri toimialojen välistä, alueellista ja seudullista yhteistyötä kehittäen. Kulttuuripalveluiden järjestämä toiminta vahvistaa kuntalaisten osallisuutta, luovuutta ja henkistä hyvinvointia sekä säilyttää kulttuuriperintöä ja infrastruktuuria.

Lasten ja nuorten taiteellisen toimijuuden tukeminen vahvistaa lasten osallisuutta, ehkäisee syrjäytymistä sekä lisää tasa-arvoa ja hyvinvointia. Taiteella ja kulttuurilla on suuri merkitys identiteetin muotoutumiseen. Toimintaamme ohjaa avoin ja raja-aitoja rikkova kulttuurikäsite.

Kulttuuritoiminnalla, tapahtumilla ja festivaaleilla on merkitystä myös kaupungin elinkeinotoiminnan, sosiaali- ja terveyspalveluiden, opetuksen, ympäristötoimen ja kaupunkisuunnittelun alueilla. Vantaalainen kulttuurielämä, -toiminta ja -tapahtumat toteutuvat suurelta osin vapaa-ajanlautakunnan myöntämien avustusten mahdollistamina.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018-2021 tekstinä

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä.

- Toiminnan tuottavuutta ja volyymia kehitetään yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Näin voimme tehokkaasti ja taloudellisesti lisätä paikallisesti ja kansallisesti merkittäviä kulttuuritapahtumia ja kulttuurimatkailua. Pääkaupunkiseutuyhteistyöhön panostetaan erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.
- Tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet lapsille ja nuorille osallistua oman kaupungin taide- ja kulttuurielämään. Monipuolisia, laadukkaita kulttuuripalveluita, taiteen perusopetusta sekä lasten ja nuorten taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kaikilla palvelualueilla. Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Taidekasvatuspainotteinen toiminta sidotaan osaksi iltapäiväkerhotoimintaa. Perusopetuksen kerhotoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa.
- Uudistunut Kulttuuritalo Martinus on esittävän taiteen ja kulttuurielämän päänäyttämö.
- Taide ja historia näkyvät konkreettisesti kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa, monipuolisena yhteistyönä kaupunkilaisten kanssa. Kaupunginmuseon ja Taidemuseo Artsin tavoitteina ovat

vantaalaisen identiteetin vahvistaminen ja museomyyttien kyseenalaistaminen tarjoamalla uudenlaisia museoelämyksiä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2018

Vuonna 2017 hyväksytyn Vantaan kulttuuristrategian linjaukset ohjaavat palvelutuotantoa.

Kulttuuritalo Martinuksen toiminnan monipuolistaminen.

Kulttuurisen vanhustyön tavoitteena on tuoda seniori-ikäisten vantaalaisten elämään ja arkeen erilaisia kulttuuri- ja taide-elämyksiä ja -kokemuksia. Niihin kuuluu niin esityksiä, näyttelyjä kuin erilaisia tapahtumia, sekä oikeus osallistua taiteeseen myös tekijänä – ei ainoastaan kuulijana ja katsojana.

Uusien suurten tapahtumien ja festivaalien mahdollistaminen Vantaalla.

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	5 363	5 000	5 450	5 559	5 670	5 784
TOIMINTAKULUT	-18 813	-19 159	-22 373	-22 709	-23 049	-23 395
TOIMINTAKATE	-13 450	-14 159	-16 923	-17 150	-17 379	-17 612

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikuntapalvelut vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta.

Liikuntapalveluiden vastuut ja toimintakenttä ovat laajentuneet viime vuosina huomattavasti. Vuonna 2015 liikuntapalveluiden vastuulle siirtyivät Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi. Aiemmin nämä olivat kaupunkikonserniin kuuluneiden liikuntayhtiöiden vastuulla. Lisäksi liikuntapalveluiden vastuulle tuli vuonna 2015 päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön koordinointi ja varausten hallinnointi sekä iltakäytön valvonnan koordinointi ja työjohto. Vuonna 2015 uudistettiin liikuntapalveluiden avustusjärjestelmä, joka vastaa paremmin mm. harrasteliikunnan tarpeisiin. Liikuntalaitosavustukset muutettiin suoraan seuroille jaettaviksi avustuslajeiksi. Vuonna 2016 Liikkuva koulu -toiminnot vakiinnutettiin ja esiopetusikäisten uinninopetus aloitettiin. Vuonna 2017 liikuntapalveluiden vastuulle siirtyivät monitoimitalon Lumon tilavaraukset. Liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden toimintojen uudelleenorganisointia, toimintatapojen yhtenäistämistä ja uusien toimintojen liittämistä liikuntapalveluiden perustoimintaan on toteutettu vuosien 2015 - 2017 aikana.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018-2021 tekstinä

Taloussuunnitelmakauden keskeisin tavoite on liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden tilojen ja toimintojen uudelleenorganisointi ja liittäminen mukaan liikuntapalveluiden perustoimintaan.

Liikuntapalveluiden palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähi- ja alueellisia palveluita tuottamalla. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja lähiliikuntapaikkojen uudisrakentamishankkeisiin sekä nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Koulujen ja päiväkotien pihat liitetään osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Liikuntaan aktivoimisen tavoitteena on tarjota edellytyksiä liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Erityisenä haasteena on liikunnallisesti passiivisten tavoittaminen ja palveluohjaus. Yhteistyötä eri toimialojen kanssa pyritään tiivistämään. Ohjatun liikunnan painopisteenä ovat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä erityis- ja terveysliikunta, työikäisten ryhmäliikunnan järjestämisessä tiivistetään yhteistyötä seurojen kanssa. Liikkuva koulu -toimenpiteet on vakiinnutettu osaksi kaikkia perusopetuksen kouluja. Hallituksen kärkihanketuki mahdollistaa aktiivisten oppimisympäristöjen toteuttamisen. Liikkuva päiväkotitoimenpide -hanke laajenee kaikkiin Vantaan kaupungin varhaiskasvatusyksiköihin ja rakentaa fyysisesti aktiivista arkea varhaiskasvatusikäisille. Hankerahoituksen jälkeen tavoitteena on liikkuva päiväkotitoimenpiteiden vakinaistaminen osaksi perustoimintaa. Hankkeiden ja kohdeavustusten kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia. Markkinointia ja viestintää tarjolla olevista harrastusmahdollisuuksista pyritään tehostamaan kokoamalla nämä yhteen Harrastuskortti-järjestelmään.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja näiden käyttöön. Liikuntapalveluihin perustettu tilavarausyksikkö hallinnoi liikuntapalveluiden tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen käyttöä. Tilojen varausten hallinnointi on keskitetty sivistystoimen Timmi -tilavarausjärjestelmään. Tilavarausprosessia ja liikuntapalveluiden sähköisiä palveluita kehitetään taloussuunnitelmakauden aikana, mm. tilavaraus- ja avustusjärjestelmien kehittäminen yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Liikuntapalvelut on vuosittain mukana toteuttamassa ja luomassa olosuhteita erilaisille liikuntatapahtumille. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluja ja kaupunkia kohtaan. Kansainvälistä ja valtakunnallista medianäkyvyyttä tuovat mm. vuonna 2018 järjestettävä maastohiihdon SM-kilpailut sekä vuosittaiset tapahtumat, kuten jalkapallon Vantaa Cup ja Vantaan kestävyyskierros (Vantaa hiihto, Extreme Run, Vantaa Triathlon, pyöräilyn Vuelta Vantaa sekä Vantaa Maraton).

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden toimintojen uudelleenorganisointia, toimintatapojen yhtenäistämistä ja uusien toimintojen liittämistä liikuntapalveluiden perustoimintaan jatketaan vuonna 2018. Liikkuva päiväkotitoiminta laajenee kaikkiin Vantaan kaupungin varhaiskasvatustieteisiin.

Liikuntapalveluiden palveluverkko kehittyy. Uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Koulujen ja päiväkotien liikuntamahdollisuuksien kartoitusta jatketaan ja liitetään kohteet osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla ohjausresurssia. Työikäisten kurssitoiminnan osalta yhteistyömallia seurojen kanssa laajennetaan ja pilotoidaan vesijumparyhmien osalta.

Harrastuskortti-hankkeen on koota yhteen tarjolla olevia harrastusmahdollisuuksia ja synnyttää uudenlaisia harrastamisen tapoja.

Liikuntapalveluiden sähköisen asiointin mahdollisuuksia parannetaan, mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää ja pilotoimalla sähköisen avustusjärjestelmän käyttöönottoa. Lisäksi kartoitetaan sovelluksia liikuntapaikkojen ja ohjattujen harrasteliikuntamahdollisuuksien hakemiseksi.

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	803	520	644	657	670	683
TOIMINTAKULUT	-7 855	-7 350	-8 768	-8 899	-9 033	-9 168
TOIMINTAKATE	-7 053	-6 830	-8 124	-8 243	-8 363	-8 485

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden.

Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10-20% osuus kaikista nuorista. Muun muassa nuorten mielenterveysongelmien kasvu näkyy kaikissa nuorisopalveluiden toiminnoissa. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin.

Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet. Nuorisotyön uudet yhteistyömuodot ja -kumppanuudet sekä joustavasti tilanteiden mukaan elävä tekemisen tapa vahvistuvat entisestään.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018-2021 tekstinä

Nuorisopalveluissa tiivistetään yhteistyötä sekä kaupungin muiden tulosalueiden että ulkopuolisten yhteistyökumppanien kanssa nuorten kokonaisvaltaisen tuen ja toimintamahdollisuuksien parantamiseksi. Yhteistyön tavoitteena on mm. harrastusmahdollisuuksien lisääminen, ensimmäisten työkokemusten mahdollistaminen, koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen ja nuorten mielenterveysongelmiin vastaaminen.

Nuoria tuetaan sekä ennaltaehkäisevästi että kohdentaen panoksia sitä eniten tarvitseviin. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on tukea nuoria oman potentiaalinsa ja suunnan löytämisessä ja löytää entistä parempia keinoja syrjäytymisen polulle jo ajautuneiden nuorten auttamiseksi monialaisen yhteistyön keinoin.

Keskeisiin tavoitteisiin kuuluu entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa.

Nuorisopalveluiden organisaation toimintaa kehitetään kokonaisvaltaisesti. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä, toimintakulttuureja ja käytäntöjä yhtenäistetään, työntekijöiden vastuualueita selkeytetään ja viestintää parannetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Tikkurilan alueen nuorisotyö sekä suurin osa työpajatoiminnasta muuttavat vuoden 2017 lopussa uusiin tiloihin Lummetielle Tikkurilan kirjaston ja Dixin väliin. Uusista tiloista luodaan monitoimikeskus, jossa on toimintaa ja tukea kaikenikäisille nuorille. Uudet tilat ovat erinomaisella paikalla saavutettavuuden kannalta ja tilaan keskitetään monia sellaisia toimintoja, joihin nuoria tulee paikalle joka puolelta Vantaata. Tilaan tulee mm. matalan kynnyksen harrastustoimintaa, täysi-ikäisille nuorille suunnattua avointa toimintaa, sateenkaarevaa nuorisotyötä sekä nuorten kahvila. Ammattikorkeakoulu Laurean sijainti rakennuksen naapurissa mahdollistaa tiiviin yhteistyön Laurean opiskelijoiden kanssa ja Dixin läheisyys antaa mahdollisuuden houkutella Dixissä aikaansa viettäviä nuoria mukaan. Uuteen tilaan avataan myös eri tulosalueiden kanssa yhteistyössä toteutettava päivittäin auki oleva nuorten ohjaus- ja neuvontapalvelu.

Tikkurilan lisäksi toimitilamuutoksia on Hakunilassa ja Korsossa. Hakunilan nuorisotilan perusparannus toteutetaan vuoden 2018 aikana ja Korson nuorisotila siirtyy vuoden 2018 aikana Lumoon.

Nuorten työpajatoimintaa kehitetään työntekijöiden ja nuorten palautetta ja ideoita hyödyntäen. Työpajatoimintaan luodaan uusia joustavampia työmuotoja ja yhteistyötapoja, jotka monipuolistavat työpajoille osallistuvien nuorten toimintamahdollisuuksia. Työpajatoiminnan perustavoitteet nuorten sosiaalinen vahvistaminen, elämänhallinnan tukeminen ja oman suunnan löytäminen säilyvät ennallaan. Etsivässä nuorisotyössä etsitään entistä parempia keinoja vastata vaikeammin syrjäytyneiden nuorten tilanteisiin.

Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta edistävien työmuotojen kehittämisessä ja toiminnan saavutettavuuden parantamisessa. Nuorisotiloissa tapahtuvan nuorisotyön lisäksi työntekijät jalkautuvat tarpeen mukaan sinne, missä nuoret ovat: kaduille, asemille, ostoskeskuksiin ja kouluille. Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia mm. liikunnan ja kulttuurin parissa pyritään luomaan jokaisen nuorisotilan yhteyteen. Nuorisotalojen toiminnassa painotetaan kumppanuuksia, pienryhmätoimintaa, nuorten osallisuutta toiminnan suunnittelussa ja ohjaamisessa.

Kulttuurista nuorisotyötä ja nuorten itse tuottamia tapahtumia toteutetaan Vernissan lisäksi eri puolilla Vantaata erityisesti isompien nuorisotilojen yhteydessä. Myös työpajatoiminnan yhteyteen kehitetään kulttuurisen nuorisotyön työmuotoja.

Yhteistyötä vahvistetaan sekä kaupungin eri tulosalueiden että järjestöjen ja yritysten kanssa. Tavoitteena on luoda nuorten tarpeita entistä paremmin huomioivia palveluita, laajentaa nuorten toimintamahdollisuuksia sekä lisätä nuorten ja nuorisotyön ymmärrystä ja arvostusta. Nuorten ajatuksia ja omaa ääntä tuodaan esiin mm. mediayhteistyön keinoin. Yritysyhteistyötä toteutetaan lisäksi mm. paikallisissa yrityksissä tehtävien nuorten työkokeilujen kautta.

Nuorisopalveluiden organisaatiota kehitetään yhteistyössä koko henkilökunnan kanssa. Pyrkimyksenä on vahvistaa yhtenäistä toimintakulttuuria, kirkastaa vastuita ja työnkuvia sekä kehittää monipuolisesti toiminnan sisältöjä ja viestintää.

Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta. Kehittämishankkeet vuonna 2018:

- Työpajojen kehittämishanke (AVI)
- Ohjaus- ja tukikeskus Kipinä ja etsivä nuorisotyö (AVI)
- Nuorisotyö raiteilla -hanke (OKM)
- Nuoret tulevaisuuden rakentajina - hanke (OKM)
- Art4All -hanke (AVI)
- Kerhotoiminnan kehittämishanke (AVI)

1 000€	TP 2016 EUR	KS 2017 EUR	TA 2018 EUR	TS 2019 EUR	TS 2020 EUR	TS 2021 EUR
TOIMINTATUOTOT	1 889	2 200	2 233	2 278	2 323	2 370
TOIMINTAKULUT	-32 678	-32 534	-32 126	-32 608	-33 097	-33 594
TOIMINTAKATE	-30 789	-30 334	-29 893	-30 330	-30 774	-31 224

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan ammattiopisto Varia antaa järjestämisluvan mukaista nuorten ja aikuisten ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta sekä perusopetuksen lisäopetusta. Ammatillinen koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Vastaamme osaltamme siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018–2021 tekstinä

Tavoitteena on, että järjestämisluvan mukaiset paikat ovat täynnä ja kaikki ammatillisen koulutuksen aloittaneet opiskelijat suorittavat ammatillisen perustutkinnon tavoiteajassa. Tavoitteena on kehittää osaamisperusteista opetusta ja ohjausta ottamalla käyttöön aiempaa monipuolisempia oppimisympäristöjä ja vaihtoehtoisia oppimisen tapoja opiskelijoiden yksilöllisten valintojen tukemiseksi. Tämä edellyttää tavoitteellista henkilöstön osaamisen sekä työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamista.

Ammatillista perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta järjestetään yhteistyössä alueen yritysten ja työelämän kanssa. Varia panostaa näyttötutkintotavoitteisen koulutuksen kehittämiseen ja laajentamiseen. Lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Painopisteenä on kumppanuussopimuksiin perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden tuotteistaminen. Varian työelämäpalvelut vastaa alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä kehittää työpaikalla tapahtuvaa oppimista.

Lisäopetuksen tavoitteena on, että kaikki lisäopetuksen opiskelijat pääsevät jatko-opintoihin. Oppilaitoksen ohjaus- ja tukipalveluiden tavoitteena on opiskelijoiden opiskelun ja oppimisen edistäminen ja tukeminen sekä esteiden varhainen tunnistaminen ja nopea puuttuminen niihin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Uusi ammatillisen koulutuksen laki ja uudet asetukset astuvat voimaan 1.1.2018. Toimintalaissa määritellään koulutustoiminnan reunaehdot ja koulutuksen järjestämisen keskeiset linjaukset. Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee päätökset järjestämisluvista syksyn 2017 aikana. Järjestämisluvassa rajataan koulutuksen järjestäjäkohtainen koulutustehtävä, tehdään linjaukset koulutustarjonnasta sekä päätetään koulutuksen volyymi. Järjestämisluvan perusteella OKM päättää vuosittain tavoitteellisen opiskelijavuosimäärän, joka toimii rahoituksen perustana. Säädös- ja järjestämisluvamutokset edellyttävät koulutuksen järjestäjältä oman toiminnan ja palveluiden muuttamista uusien säästöjen ja määräysten mukaiseksi.

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	985	975	981	1 001	1 021	1 041
TOIMINTAKULUT	-4 044	-3 925	-4 011	-4 071	-4 132	-4 194
TOIMINTAKATE	-3 059	-2 950	-3 030	-3 070	-3 111	-3 153

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuslain musiikin laajan oppimäärän mukaista koulutusta lapsille ja nuorille keskimäärin 51 100 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1075 soiton- ja laulunopiskelijaa, reilut 800 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa ja 21 musiikkiluokkien soitinopetuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Monikulttuurinen lastenorkesteri Tempo toimii Länsimäen ja Kytöpuiston kouluilla ja sen piirissä on noin 80 lasta. Vuosituntimäärä on noin 1 750 h.

Yhteensä musiikkiopistossa on n 2170 oppilasta ja opetusta n 54 550 tuntia vuodessa.

Oppilasmäärä on kasvanut v. 2017 tasoon nähden, mutta opetustuntimäärä on vähentynyt.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018 -2021 tekstinä

- Oppilasmäärän säilyttäminen nykyisellä tasolla
- Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto syksyllä 2018
- Henkilöstöresurssien kokonaisarviointi opetussisältöjen muuttumisen myötä (uusi ops 2018)
- Soitinvalmennuksen vakiinnuttaminen ja laajentaminen
- Henkilöstön sitouttaminen ja työhyvinvointiin panostaminen

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2018

Musiikkiopisto pyrkii järjestämään oppilaspaikan mahdollisimman monelle hakijalle.

Opetussisältöjen tarkastaminen ja mahdollisten uusien oppiaineiden ja ryhmien muodostaminen opetussuunnitelmatyön myötä.

Uuden sähköisen oppilashallintojärjestelmän (Eepos) käyttöönotto, joka pidemmällä aikavälillä vähentää toimistotyön määrää, ja toimistotyön resursseja voidaan näin kohdistaa muuhun.

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin. Muutos mahdollistaa taloudellisemman ja entistä suuremman asiakaskunnan tavoittavan opetustarjonnan.

	TP 2016	KS 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
1 000€	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
TOIMINTATUOTOT	354	300	302	308	314	320
TOIMINTAKULUT	-929	-856	-906	-919	-933	-947
TOIMINTAKATE	-575	-556	-604	-611	-619	-626

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäkitalossa, Kartanonkoskella, Korsossa sekä uusimpana Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on yksi Suomen suurimmista. Lisäksi taidekoulu järjestää viikonloppukursseja, joihin ovat tervetulleita myös muutkin kuin koulun oppilaat perheineen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2018 -2021 tekstinä

Opetushallitus on käynnistänyt taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistamisen. Vantaan kuvataidekoulussa opetussuunnitelmatyö alkaa syksyllä 2017. Uudet opetussuunnitelmat on tarkoitus ottaa käyttöön oppilaitoksissa 1.8.2018.

Kuvataidekoulun tavoitteena on lisätä ja parantaa kodin ja kuvataidekoulun välistä yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä entisestään vanhempainiltoja ja työpajoja järjestämällä.

Kulttuurikeskus Orvokin remontista on tehty uusi tarveselvitys ja hankesuunnitelma. Remontti toteutetaan vuosina 2018-2021. Kuvataidekoulun osalta tämä tarkoittaa väistötilan tarvetta toimistolle ja Orvokin opetuspisteelle. Remontin yhteydessä voidaan uusia ja ajanmukaistaa opetuskalustoa ja ottaa entistä paremmin huomioon myös turvallisuusnäkökohdat.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2018

Kuvataidekoulu jatkaa toimintansa jatkuvaa itsearviointia ja kehittämistä Virvatuli-mallin mukaisesti. Uusi opetussuunnitelma tuo mukanaan muutoksia opetuksen järjestämiseen, oppilasarviointiin ja lopputyökäytäntöön.

Opetusta pyritään aktiivisesti kehittämään siten, että tieto- ja viestintätekniikan tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnettäisiin myös kuvataideopetuksessa.